

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

A T A S K A I T A

DĖL IŠ EUROPOS BENDRIJOS SKIRTOS PARAMOS LIETUVOS ŽUVININKYSTEI, KLAIPĖDOS ŽVEJŲ UOSTO INFRASTRUKTŪRAI PANAUDOTŲ LĖŠŲ VERTINIMO TIKRINIMO REZULTATŲ

2003 m. sausio 27 d. Nr. 2000-3

Vilnius

IŽANGA

Vykdamt Valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo 2002-10-09 pavedimą Nr. 2000-3 Veiklos audito valdymo departamento direktoriaus pavaduotoja Sigita Gorovniova, Veiklos audito I-ojo departamento vyresnysis valstybinis auditorius Bronius Čekanauskas, dalyvaujant Teisės departamento vyriausiajai specialistei Elai Kerušauskienei, atliko Žemės ūkio ministerijoje iš Europos Bendrijos skirtos paramos Lietuvos žuvininkystei, Klaipėdos žvejų uosto infrastruktūrai panaudotų lėšų vertinimą.

Europos Bendrija kasmet skiria lėšas Lietuvos žuvininkystei remti, kurias Lietuva yra įsipareigojusi panaudoti vystant žvejybos technologijas, tarp jų vandens telkinių ūkį, žuvų išteklių išsaugojimą, tyrimų ir mokymų tikslams taip, kad nepakenktų Bendrijos tikslams.

Europos Bendrijos finansiniai įnašai Lietuvai už 1999 ir 2000 metus buvo pervedami į Žemės ūkio ministerijos nurodytą sąskaitą ir ji valdė šių lėšų paskirstymą ir panaudojimą.

Žemės ūkio ministerija 2000-09-27 su Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijai sudarė tikslinės paramos skyrimo sutartis Nr.201 ir Nr.202, pagal kurias iš Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei Konfederacijai uosto Klaipėdoje Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybai ir įrengimų įsigijimui bei Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimui buvo skirta 3 500 000 Lt.

AUDITO SUBJEKTAS

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau vadinama – Ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija. Ministerija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai įgyvendina šiose srityse valstybės politiką.

Ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Ministerijos buveinės adresas Gedimino pr. 19 2025 Vilnius, registracijos kodas – 8867519.

Ministerijos nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-15 nutarimu Nr. 1120 “Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo” ir pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-27 nutarimu Nr.997 “Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-15 nutarimo Nr.1120 “Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo” pakeitimo.

Auditas atliktas žinant žemės ūkio ministrui Jeronimui Kraujeliui, ministerijos valstybės sekretoriui Alfonsui Tamošiūnui, Žuvininkystės departamento prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui Vytautui Vaitiekūnui, Ekonomikos ir finansų departamento Finansų skyriaus vedėjui Zigmui Gavinavičiui, Žuvininkystės departamento prie Žemės ūkio ministerijos Jūrų žvejybos reguliavimo skyriaus vedėjui Henrikui Bankauskui.

AUDITO OBJEKTAS

Valstybės kontrolės Ministerijoje atlikto finansinio audito metu buvo nustatyti finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal sutartį su Europos Bendrija (toliau finansinė parama) panaudojimo kontrolės trūkumai. Žiniasklaidos priemonėse reiškiamas Lietuvos žvejų nepasitenkinimas Ministerijos priimtais sprendimais dėl žvejų uosto Klaipėdoje statybų finansavimo Europos Bendrijos suteiktos finansinės paramos lėšomis. Valstybės kontrolėje buvo gautas skundas dėl minėtos paramos lėšų skyrimo Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijai teisėtumo. Remiantis aukščiau išdėstyta informacija audito objektu pasirinktas iš Europos Bendrijos skirtos paramos Lietuvos žuvininkystei, Klaipėdos žvejų uosto infrastruktūrai panaudotų lėšų vertinimas.

Audito tikslas.

1. Įvertinti Europos Bendrijos skirtos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti naudojimo tvarkos teisinį reglamentavimą ir pateikti audituojamo subjekto vadovybei ir Vyriausybei rekomendacijas dėl minėtos paramos naudojimo tvarkos tobulinimo.

2. Įvertinti tikslinės paramos lėšų skyrimo Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijai teisėtumą ir pagrįstumą.

3. Įvertinti Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijos gautų tikslinės paramos lėšų faktinį panaudojimą.

AUDITO PROCESAS

Audito apimtis

Audituojamas laikotarpis 1999 – 2002 metai.

Audito tikslams pasiekti numatytos šios užduotys:

1. Europos Bendrijos finansinės paramos lėšų naudojimo tvarka.
  - 1.1. Europos Bendrijos finansinės paramos lėšų administravimas Žemės ūkio ministerijoje.
  - 1.2. Finansinės paramos lėšų skirstymo tvarka.
  - 1.3. Finansinės paramos lėšų skirstymo komisijos funkcijos, atskaitomybė ir atsakomybė.
  - 1.4. Atsiskaitymo už finansinės paramos lėšų panaudojimą tvarka.
  - 1.5. Skirtų tikslinės paramos lėšų panaudojimo kontrolės vertinimas.
2. Tikslinės paramos lėšų skyrimo Konfederacijai teisėtumo bei pagrįstumo vertinimas:
  - 2.1. Sprendimai dėl tikslinės paramos lėšų skyrimo Konfederacijai.
  - 2.2. Tikslinės paramos sutartys.
  - 2.3. Konfederacijai skirtų tikslinės paramos lėšų naudojimo kontrolė.
3. Konfederacijai skirtų tikslinės paramos lėšų faktinio panaudojimo vertinimas.
  - 3.1. Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.202 vykdymas.
  - 3.2. Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.201 vykdymas.
4. Lėšų skyrimo ir panaudojimo palyginimas.

Audito įrodymų rinkimo būdai:

Dokumentų analizė.

Apklausa.

Informacijos iš kitų subjektų gavimas.

Audito apribojimai

Atliekant šų auditą buvo laikytasi prielaidų, kad audituojamas subjektas pateikė visus dokumentus, kurie yra pilni ir galutiniai, o dokumentų kopijos tiksliai atitinka originalus ir neegzistuoja kitų dokumentų, kurie darytų įtaką ataskaitoje išdėstytoms išvadoms.

AUDITO REZULTATAI

1. EUROPOS BENDRIJOS FINANSINĖS PARAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKA

1.1. Europos Bendrijos paramos lėšų administravimas Žemės ūkio ministerijoje

Tikslu įvertinti iš Europos Bendrijos skiriamos finansinės paramos lėšų Lietuvos žuvininkystei remti skirstymo pagrįstumą ir teisėtumą, būtina išanalizuoti teisės aktus, reglamentuojančius šios paramos teikimą ir skirstymą bei įvertinti faktinį minėtų teisės aktų laikymąsi.

Audito metu nustatyta, kad Sutarties dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos, sudarytos 1996-12-20 Briuselyje, ratifikuotos 1997-09-23 Lietuvos Respublikos sutarties dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos bei šios sutarties protokolo ratifikavimo įstatymu Nr.VIII-417, 4 straipsnyje reglamentuota, kad Lietuva turi teisę suteikti papildomų galimybių žvejoti jos žvejybos jurisdikcijai priklausančiuose plotuose; Bendrija savo ruožtu suteiks finansinę pagalbą, kurią Lietuva turės panaudoti vystant žvejybos technologijas, tarp jų vandens telkinių ūkį, žuvų išteklių išsaugojimą, tyrimų ir mokymų tikslams taip, kad nepakenktų Bendrijos tikslams.

Šios Sutarties vykdymas neapibrėžtas pačioje Sutartyje, o reglamentuojamas kasmetinių Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos konsultacijų žvejybos srityje pasiektų susitarimų protokoluose bei šių protokolų prieduose, kuriuose be kita ko nurodoma, į kokią sąskaitą Europos Bendrija perveda finansinės paramos lėšas.

Minėtų protokolų Prieduose C nurodyta, kad Europos Bendrijos finansiniai įnašai Lietuvai už 1999 ir 2000 metus pervedami į Žemės ūkio ministerijos nurodytą sąskaitą ir kad ji valdys šių lėšų paskirstymą ir panaudojimą. Paramos lėšas Lietuvos žuvininkystei remti, skiriamas 2001 ir 2002 metais minėtų konsultacijų protokolų Prieduose C susitarta pervesti į Žuvininkystės departamento prie Žemės ūkio ministerijos sąskaitą, kuris valdys šių lėšų paskirstymą ir panaudojimą.

Teisės aktai nenumato įpareigojimų Žemės ūkio ministerijai teikti ataskaitas Finansų ministerijai ar Vyriausybei dėl Europos Bendrijos skiriamos finansinės paramos lėšų Lietuvos Respublikos žuvininkystei remti naudojimo. Todėl Žemės ūkio ministerija tokių ataskaitų neteikia.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (2002-05-23 įstatymo Nr.IX-900 redakcija) 3 str.4 d. gauta negražintina finansinė parama priskiriama valstybės finansiniam turtui, o minėto įstatymo 15 str. 4 d. įpareigoja Vyriausybę

kasmet pateikti Seimui ataskaitą apie valstybės turtą. Vyriausybė, negaudama iš Žemės ūkio ministerijos informacijos apie Europos Bendrijos teikiamą finansinę paramą Lietuvos žuvininkystei remti ir duomenų apie šios paramos naudojimą, negalės tinkamai įvykdyti minėtą įstatymo įpareigojimą.

IŠVADOS

• Duomenys apie minėtos finansinės paramos lėšas nėra įtraukiami į Finansų ministerijos kasmet Vyriausybei teikiamą apibendrinamąją medžiagą dėl finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo. Tai neužtikrina Europos Bendrijos finansinės paramos lėšų Lietuvos Respublikos žuvininkystei remti administravimo veiksmingumo, racionalaus ir efektyvaus panaudojimo bei kontrolės. Vyriausybė, negaudama iš Žemės ūkio ministerijos informacijos apie Europos Bendrijos teikiamą finansinę paramą Lietuvos žuvininkystei remti ir duomenų apie šios paramos naudojimą, negalės tinkamai įvykdyti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, • naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 str. 4 d. įpareigojimo.

1.1 Lėšų skirstymo tvarka

Žemės ūkio ministras 1999-08-06 įsakymu Nr. 332 patvirtino Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarką (toliau - Tvarka). Ši Tvarka apibrėžia finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal 1996-12-20 Sutartį dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos, naudojimą. Minėtu įsakymu buvo patvirtinta Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 1999 metais sąmata bei sudaryta Žuvininkystei remti skirtų lėšų skirstymo komisija (toliau – Komisija). Įsakymo vykdymą buvo pavesta kontroliuoti viceministrui V.Grušauskui.

Pagal Žemės ūkio ministerijos pareigūnų paaiškinimus finansinės paramos lėšų naudojimo sąmatos buvo sudaromos, atsižvelgiant į Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos konsultacijų žvejybos srityje pasiektų susitarimų protokolų prieduose nurodytas lėšų panaudojimo kryptis. Minėtų protokolų Prieduose C “Europos Bendrijos finansinis įnašas Lietuvai” 1999 ir 2000 metams nurodyta, kad skiriamos lėšos turi būti naudojamos Baltijos jūros baseino gyvųjų išteklių plėtojimui, išsaugojimui ir gausinimui, finansinės pagalbos teikimui žvejybos, žuvų perdirbimo ir akvakultūros įmonėms, mokslui, mokymui ir kelionių, susijusių su svarbiais žuvininkystės srities renginiais apmokėjimui. Sąmatų projektus teikia Žuvininkystės departamentas, jas ruošiant dalyvauja paramos lėšų skirstymo komisijos nariai. Sąmatas tvirtina žemės ūkio ministras įsakymu.

Kriterijų, kuriais vadovaujantis numatomos ir paskirstomos sumos konkrečioms objektams finansuoti, Ministerija nustačiusi nėra..

Žemės ūkio ministerijos kolegija 1999-04-22 svarstė lėšų žuvininkystei remti naudojimą 1999 metais. Kolegija pavedė Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui iki 1999-05-20 patikslinti ir konkretizuoti Europos Sąjungos finansinės paramos žuvininkystei lėšų naudojimo 1999 metais tvarką ir sąmatą.

Žemės ūkio ministro 1999-08-06 įsakymas Nr. 332 buvo keičiamas 2000-03-01 įsakymu Nr.63 (patvirtinta Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 2000 m. sąmata, pakeista Komisijos sudėtis, įsakymo vykdymą pavesta kontroliuoti viceministriui A.Raudoniui), 2000-09-15 įsakymu Nr.267 (patvirtinta naujos sudėties Komisija, bei nauja Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti skirtų lėšų naudojimo sąmata 2000 m.), 2001-03-20 įsakymu Nr.65 buvo sudaryta nauja Komisija.

Minėta Tvarka buvo patvirtinta remiantis Finansų ministerijos 1997-10-20 raštu Nr.02-04/4270, kuriame nurodyta, jog iki to laiko, kol bus priimti Žuvininkystės įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginių fondų, įsteigtų pagal Lietuvos Respublikos Seimo nutarimus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, lėšų kaupimo ir apskaitos valstybės išdo sąskaitoje įstatymas bei kiti norminiai aktai, įvairios gaunamos lėšos, kurias numatoma įskaityti į Žuvininkystės plėtros fondą, gali būti naudojamos pagal patvirtintą sąmatą Žuvų ūkio ir pramonės plėtojimo programos priemonėms finansuoti.

Žuvininkystės įstatymas, reglamentuojantis santykius, atsirandančius žvejybos, akvakultūros, žuvų perdirbimo ir pateikimo į rinką srityse, priimtas 2000-06-27. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Žemės ūkio ministerija vykdo valstybinio žuvininkystės reguliavimo funkcijas ir uždavinius žuvininkystės ūkio politikos formavimo, šios ūkio šakos valstybinio reguliavimo bei integravimo į Europos Sąjungą funkcijas. Finansinės paramos, gaunamos pagal Sutartį dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos, lėšų naudojimo klausimas šiame įstatyme nereglamentuotas.

Žemės ūkio ministras 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtino naują Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarką bei sudarė žuvininkystei remti skirtų lėšų skirstymo komisiją.

IŠVADOS

• Žemės ūkio ministerija nesudaro Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti lėšų panaudojimo programų, bei nenumato prioritetų skirstant ir naudojant šias lėšas.

- **Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo metinės sąmatos sudaromos ir tvirtinamos be lėšų poreikio numatytoms priemonėms finansuoti pagrindimo.**

1.2 Paramos lėšų skirstymo komisijos funkcijos, atskaitomybė, atsakomybė

Komisijos sudarymo tvarka ir funkcijos reglamentuotos Tvarkos 8 punkte. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Tvarkos 8.2 punkto nuostatomis, Komisija **siūlo sprendimus** dėl lėšų skyrimo ir pateiktų projektų finansavimo. Analogiška nuostata įtvirtinta ir žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 11 punkte. Atkreiptinas dėmesys, kad Tvarkoje nenurodyta, kam pateikiami Komisijos siūlymai ir kas priima galutinį sprendimą dėl finansinės paramos lėšų skyrimo.

Tvarkos 2 punkte nustatyta, kad finansinės paramos lėšomis Lietuvos žuvininkystei, gaunamomis pagal 1996-12-20 sutartį “Dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos” **disponuoja Žemės ūkio ministerija** (pagal minėtos žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 2 punktą – Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos). Būtent Žemės ūkio ministerija (nuo 2002-09-12 įsigaliojus žemės ūkio ministro 200-09-05 įsakymui Nr.340 – Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos) su finansinės paramos gavėju sudaro sutartį, kurioje numatomos paramos panaudojimo sąlygos, paramos suteikimo tvarka, išipareigojimai, atskaitomybė ir atsakomybė (Tvarkos 17 punkto bei žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 16 punkto nuostatos). Todėl darytina išvada, kad **Žemės ūkio ministerija priima galutinį sprendimą** skirti subjektui konkrečią finansinę paramą (Tvarkos 17 punktas), o Komisijos siūlymas dėl lėšų skyrimo ir pateiktų projektų finansavimo yra informinamas Komisijos posėdžio protokolu, o ne sprendimu (Tvarkos 15 punktas) ir Ministerijai yra tik patariamojo pobūdžio.

Tvarkos 8.1 punkte reglamentuota, kad Komisija skelbia konkursus, analizuoja pateiktas paraiškas paramai gauti, įvertina jų pagrįstumą bei atitikimą finansinės paramos teikimo tikslus. Tvarkoje nėra reglamentuota konkursų rengimo tvarka, Komisija nerengia konkursų nuostatų. Nenustatyti vertinimo kriterijai atrenkant paraiškas finansinei paramai gauti, todėl išskyla subjektyvaus vertinimo rizika.

Vadovaujantis Tvarkos 18 punktu, pasibaigus finansiniams metams Komisija privalo teikti žemės ūkio ministrui ataskaitą apie paramai skirtų lėšų panaudojimą.

Pagal Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno ir Ministerijos valstybės sekretoriaus A.Tamošiūno paaiškinimus, apie finansinės paramos lėšų panaudojimą ministras buvo informuojamas žodžiu pasitarimų pas ministrą metu, kadangi ataskaitos forma nenustatyta.

Valstybės kontrolės nuomone, ministrui teikiama žodinė informacija negali būti prilyginama Tvarkos 18 p. nurodytai Komisijos ataskaitai apie finansinės paramos lėšų panaudojimą.

Pažymėtina, kad Tvarkoje nereglamentuota, ar:

- Komisija privalo dirbti pagal patvirtintą reglamentą ar nuostatus,
- Komisija skirsto lėšas pagal panaudojimo kryptis, ar pagal pateiktus projektus,
- Komisija turi teisę reikalauti ataskaitų iš finansinės paramos gavėjų apie šių lėšų panaudojimą.

Tvarkoje taip pat nereglamentuota Komisijos atsakomybė už jai pavestų funkcijų nevykdymą ar netinkamą vykdymą. Šie aspektai nereglamentuoti ir žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintoje Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkoje.

Be to, Žemės ūkio ministro 1999-08-06 įsakymu Nr.332 patvirtinta Žuvininkystei remti skirtų lėšų skirstymo komisija (sudėtis keista 2000-03-01 įsakymu Nr.63, 200-09-15 įsakymu Nr.267 bei 2001-03-20 įsakymu Nr.65), o Tvarkos 8 punkte reglamentuota, kad sudaroma komisija paramos skyrimui.

IŠVADOS

- **Komisija žemės ūkio ministrui rašytinių ataskaitų apie finansinės paramos lėšų panaudojimą neteikė.**
  - **Komisija neturi darbo reglamento ar nuostatų.**
  - **Tvarkoje nereglamentuotas konkursų vykdymas, Komisija nerengia konkursų nuostatų, nenustato vertinimo kriterijų, todėl skirstant, finansinės paramos lėšas, iškyla subjektyvaus vertinimo rizikia.**

1.3 Atsiskaitymo už paramos lėšų panaudojimą tvarka

Kaip minėta, vadovaujantis Tvarkos 18 punktu, pasibaigus finansiniams metams Komisija privalo teikti žemės ūkio ministrui ataskaitą apie finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos iš Europos Bendrijos pagal 1996-12-22 sutartį, panaudojimą. Analogiška nuostata įtvirtinta žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintoje Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 17 punkte.

Taip pat nėra reglamentuota, kokių pagrindu Komisija gali ar privalo reikalauti duomenų iš finansinės paramos gavėjų apie jiems skirtų lėšų panaudojimą, kadangi šiomis lėšomis disponuoja ne Komisija, o Žemės ūkio ministerija (pagal žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarką – Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos). Tipinės (pavyzdinės) finansinės paramos skyrimo sutarties formos, kurioje be kita ko būtų įtvirtinta finansinės paramos gavėjų pareiga teikti duomenis apie sutartinių įsipareigojimų vykdymą Komisijai, nėra patvirtinta.

IŠVADA

- **Neužtikrinta, kad finansinės paramos gavėjai Komisijai teiktų reikiamą informaciją apie jiems skirtos finansinės paramos lėšų panaudojimą, kad remiantis šiais duomenimis būtų galima teikti ataskaitas Žemės ūkio ministerijai, kaip tai nustatė Tvarkos 18 punktas bei reglamentuoja žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 17 punkto nuostatos bei susidaryti teisingą ir tikrą vaizdą apie faktiškai pasiektą rezultatą.**

1.4 Skirtų finansinės paramos lėšų panaudojimo kontrolės vertinimas

Tvarkos 8.3 punkte reglamentuota, kad Komisija analizuoja ir kontroliuoja, kaip naudojamos paramai gautos lėšos. Analogiška nuostata įtvirtinta žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 11.2 punkte.

Komisijai pasiūlius sprendimą dėl lėšų skyrimo ir pateiktų projektų finansavimo, Ministerija (pagal 2002-09-05 žemės ūkio ministro įsakymu Nr.340 patvirtintos tvarkos 16 punktą– Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos) su paramos gavėju sudaro sutartį, kurioje numatomos paramos panaudojimo sąlygos, paramos suteikimo tvarka, įsipareigojimai, atskaitomybė ir atsakomybė. Kadangi sutartiniai santykiai atsiranda tarp Žemės ūkio ministerijos (vadovaujantis 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtinta tvarka – tarp Žuvininkystės departamento prie Žemės ūkio ministerijos) ir finansinės paramos gavėjo, neapibrėžti Komisijos įgalinimai kontroliuojant lėšų panaudojimą ir nenumatyta paramos gavėjo pareiga teikti ataskaitas Komisijai apie paramos lėšų naudojimą.

Šios nuostatos nebuvo reglamentuotos Tvarkoje, taip pat nebuvo patvirtinta Pavyzdinė (tipinė) tikslinės finansinės paramos skyrimo sutarties forma, kurioje būtų galima nustatyti minėtus reikalavimus.

Nereglamentuoti Komisijos veiksmai ir įgalinimai, jeigu finansinės paramos gavėjas:

- naudoja lėšas ne pagal paskirtį;
- nevykdo sutartyse numatytų lėšų įsisavinimo terminų;
- laiku nepateikia ataskaitų apie lėšų panaudojimą.

Žemės ūkio ministro 2002-09-05 įsakymu Nr.340 patvirtintos Finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal su Sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarkos 17 punkte taip pat nustatyta, kad Komisija teikia žemės ūkio ministrui ataskaitą apie paramai skirtų lėšų panaudojimą, nors minėtoje tvarkoje reglamentuota, kad šiomis lėšomis disponuoja ir sutartis su paramos gavėju sudaro Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos.

Žemės ūkio ministro 1999-10-11 įsakymu Nr.385 reglamentuota ministerijos sutarčių (išskyrus tarptautines ir slaptas) sudarymo bei jų vykdymo kontrolė. Šio įsakymo 1.6 punkte nustatyta, kad už sutarties vykdymo kontrolę asmeniškai atsakingas sutartį rengęs ministerijos (departamento prie ministerijos) darbuotojas bei jo struktūrinio padalinio vadovas, taip pat atitinkamas viceministras (pagal kuruojamą sritį). Kai nevykdomi sutartyje ar atskiruose jo punktuose nustatyti šalių įsipareigojimai, sutartį parengusio ministerijos (departamento prie ministerijos) struktūrinio padalinio vadovas apie tai nedelsdamas raštu informuoja Teisės departamento Teisės ir kadru skyriaus viršininką, kuris privalo imtis atitinkamų priemonių, kad sutartyje įtvirtinti šalių įsipareigojimai būtų įvykdyti.

Žemės ūkio ministerijos kolegija 2001-11-15 posėdžio protokole Nr.17 nutarė pavesti Vidaus audito tarnybos direktoriui J.Badarui ir Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui nuodugniai išanalizuoti žuvininkystei skirtų lėšų naudojimą pagal objektus, taip pat lėšų poreikį 2002 metais. Minėti pareigūnai pateikė Žemės ūkio ministerijos kolegijai 2001-12-17 raštą Dėl Europos Sąjungos paramos Lietuvos žuvininkystės lėšų panaudojimo. Vykdydami 2002-02-26 žemės ūkio ministro pavedimą Vidaus audito tarnybos viršininkas J.Badaras bei Žuvininkystės departamento direktoriaus pavaduotojas R.Survila atliko papildomą tikrinimą ir 2002-03-27 pateikė Papildymą prie 2001-12-17 ataskaitos dėl Europos Sąjungos paramos Lietuvos žuvininkystės lėšų panaudojimo.

Pateiktuose dokumentuose neišanalizuotas žuvininkystei skirtų lėšų panaudojimas pagal objektus, neišdėstyti pasiūlymai, kaip racionaliau ir tikslingiau naudoti Europos Bendrijos skiriamas finansinės paramos lėšas bei neišanalizuotas lėšų poreikis 2002 metams.

Vadovaujantis Žemės ūkio ministerijos Vidaus tarnybos nuostatu, patvirtintų žemės ūkio ministro 2000-11-20 įsakymu Nr.316, 7 punktu, šios tarnybos pagrindinis tikslas yra didinti

ministerijos veiklos efektyvumą. Tačiau Vidaus audito tarnybos išvados neužtikrino konstruktyvaus jai iškeltų uždavinių sprendimo. Tai neleidžia pasitikėti vidaus kontrolės sistemos kokybe, naudojant Europos Bendrijos finansinės paramos lėšas bei neskatina veiksmingų vidaus kontrolės sistemos priemonių diegimo.

IŠVADOS

- **Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo metinės sąmatos sudaromos ir tvirtinamos nereikalaujant ekonominio lėšų poreikio pagrindimo numatytoms priemonėms finansuoti.**

- **Žemės ūkio ministerija nenustatė gaunamos finansinės paramos naudojimo metinių sąmatų sudarymo tvarkos ir principų.**

- **Kontrolės sistema funkcionuoja nepakankamai efektyviai, kad užtikrintų optimaliausią finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal Sutartį su Europos Bendrija, lėšų panaudojimą.**

Audito metu Ministerijos valstybės sekretoriaus A.Tamošiūno 2003-01-15 potvarkiu Nr.4D-3 sudaryta komisija, kuriai pavesta išanalizuoti teisės aktus, reglamentuojančius finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal sutartį su Europos Bendrija, naudojimo tvarką ir pateikti ministrui pasiūlymus dėl minėtų teisės aktų ir Žuvininkystei remti skirtų lėšų skirstymo komisijos darbo tobulinimo.

2. TIKSLINĖS PARAMOS LĖŠŲ SKYRIMO KONFEDERACIJAI TEISĖTUMO BEI PAGRĮSTUMO VERTINIMAS

2.1. Sprendimai dėl tikslinės paramos lėšų skyrimo Konfederacijai

Pagal Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno parengtą ir žemės ūkio ministro E.Makelio 2000-03-01 įsakymu Nr.63 patvirtintą Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 2000 m. sąmatos 5 p. svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo (žvejų uostų ir jų aptarnavimo infrastruktūros, gilinimo darbų) taip pat priemonių, kuriomis siekiama tobulinti valstybinių institucijų veiklą ir gerinti jų darbą finansavimui buvo numatyta 3 200 000Lt.

Finansinės paramos lėšos, numatytos sąmatos 5 p., turėjo būti naudojamos pagal Tvarkos 4.5 p., pagal kurį konkursai lėšoms skirti nerengiami, o svarbių valstybinės reikšmės objektų statybos ir valstybinių institucijų veiklos tobulinimo priemonės finansuojamos pagal patvirtintas

valstybines programas arba projektus (Tvarkos 6 p.). Tvarkoje nenurodyta, kaip turi būti parenkamas paramos, skiriamos pagal Tvarkos 4.5. p., gavėjas, tačiau, įvertinus tai, kad šios lėšos turi būti skiriamos pagal patvirtintas valstybines programas ar projektus, o juose būna nurodytas už programos vykdymą atsakingas vykdytojas arba projekto užsakovas, darytina išvada, kad lėšos turi būti skiriamos programos vykdytojui arba projekto užsakovui.

Ministerijoje **2000-09-13** buvo užregistruotas Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvų perdirbėjų konfederacijos (toliau Konfederacija) pirmininko A.Aušros **2000-09-12** raštas Nr.6, kuriuo prašoma iš Europos Bendrijos paramos lėšų žvejų krantinės Klaipėdos uosto Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybai ir įrengimų įsigijimui skirti 2 500 000 Lt. ir UAB “Rusnės Fisch” pirkimui ir infrastruktūros krante sukūrimui Rusnės ir Kuršių žvejams verslininkams – 1 000 000 Lt. Pagal ant šio rašto užrašytą ministerijos sekretoriaus **2000-09-12** A.Tamošiūno rezoliuciją Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui nurodyta nedelsiant organizuoti atitinkamų teisės aktų parengimą.

Audito metu nustatyta, kad kitos žuvininkystės įmonės ar jų asociacijos nebuvo informuotos apie galimybę gauti sąmatos 5 p. numatytas finansinės paramos lėšas, todėl daugiau pareiškimų iš įmonių gauta nebuvo.

Žemės ūkio ministras E.Makelis **2000-09-15** įsakymu Nr.267 patvirtino naują Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 2000 m. sąmatą, kurios 5 p. svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo (žvejų uostų ir jų aptarnavimo infrastruktūros, gilinimo darbų) taip pat priemonių, kuriomis siekiama tobulinti valstybinių institucijų veiklą ir gerinti jų darbą finansavimui numatyta 3 520 000 Lt. (buvo 3 200 000 Lt.). Pagal Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno paaiškinimą, 2000 m. sąmata buvo pakeista, atsižvelgiant į Konfederacijos paraišką.

Komisija **2000-09-15** (protokolas Nr.21), nutarė: pagal Tvarkos 4.5.p. “ - svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo (žvejų uostų ir jų aptarnavimo infrastruktūros, gilinimo darbų), taip pat priemonių, kuriomis siekiama tobulinti valstybinių institucijų veiklą ir gerinti jų darbą, finansavimui, skirti 2 500 000 Lt ir Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimui – 1 000 000 Lt, viso **3 500 000**. Lt. Lėšas skirti Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacijai, o lėšas konfederacijai pervesti Žemės ūkio ministerijos kolegijai pritarus”.

Komisijos protokole nenurodyta, kokių konkrečiai objektų statybos finansavimui nutarta skirti finansinės paramos lėšas. Pagal prie Komisijos protokolo pridėtą Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno raštą (be adresato, numerio ir datos) “Dėl Baltijos žvejų uosto Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybos” matyti, kad 2 500 000 Lt nutarta skirti žvejų uoste Klaipėdoje ledo generatoriaus ir ledo saugyklos statybos, žuvų išsiurbimo sistemos įrengimo, žuvų

taros pakeitimo bei taros plovimo sistemos įrengimo bei žuvų pervežimo konteinerių įsigijimo finansavimui. Kokioms Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimo priemonėms finansuoti nutarta skirti 1 000 000 Lt., nenurodyta.

Pažymėtina, kad minėtame V.Vaitiekūno rašte nurodyti objektai ir įrengimai yra įvardinti, kaip žvejų uosto infrastruktūros objektai, nors pagal Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymą, uosto, kuriame yra ir Baltijos žvejų uostas, infrastruktūros objektams jie nepriskiriami.

Pagal Tvarkos 4.5. p., kuriuo vadovavosi Komisija skirdama minėtas paramos lėšas, reikalavimus, paramos lėšos galėjo būti skiriamos tik svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo darbams finansuoti. Audito metu dokumentų, patvirtinančių, kad statybos objektai, kurių finansavimui buvo nutarta skirti paramos lėšas, priskiriami prie svarbių valstybinės reikšmės objektų statybos, pateikta nebuvo. Pagal tuo metu galiojusio Statybos įstatymo 2 str. "valstybinės reikšmės statiniai – statiniai, nurodyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame sąraše". Vyriausybės 1997-11-06 nutarimu Nr.1227 patvirtintame Valstybinės reikšmės statinių sąraše tarp išvardintų objektų minėtų statybos objektų nėra.

Pagal Tvarkos 6 p. reikalavimus, svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo darbai finansuojami pagal patvirtintą valstybinę programą ar projektą. Komisijos protokole nenurodyta, pagal kokią patvirtintą valstybinę programą ar projektą skiriamos paramos lėšos. Audito metu taip pat nepateikta patvirtintos valstybinės programos ar projekto, pagal kuriuos buvo nuspręsta finansuoti žvejų uoste Klaipėdoje ledo generatoriaus ir ledo saugyklos statybą, žuvų išsiurbimo sistemos įrengimą, žuvų taros pakeitimą bei taros plovimo sistemos įrengimą bei žuvų pervežimo konteinerių įsigijimą ir Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimą. Pagal prie Komisijos protokolo pridėtą Konfederacijos pirmininko A.Aušros 2000-09-12 raštą Nr.6 matyti, kad paramos lėšos skiriamos tenkinant šį prašymą. Pagal prie prašymo pridėtus Konfederacijos įstatus ir registracijos pažymėjimą matyti, kad Konfederacija įregistruota 2000-05-10 Klaipėdos miesto savivaldybėje pažeidžiant Asociacijų įstatymo 5 str. 1 dalies nuostata. Prie prašymo nepridėti dokumentai, patvirtinantys, kad Konfederacija žvejų uoste nuomos ar panaudos pagrindais turi sklypą ir turi teisę vykdyti infrastruktūros objektų statybos darbus, taip pat nepridėti skaičiavimai, pagrindžiantys lėšų poreikį.

Skiriant valstybės vardu gautas pinigines paramos lėšas statinių statybų išlaidų finansavimui, lėšų poreikis turi būti nustatomas pagal Statybos ir urbanistikos ministerijos 1998-01-19 įsakymu Nr. 7 patvirtintas Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijas. Lėšų poreikis, priimant Komisijos sprendimą, minėto teisės akto nustatyta tvarka pagrįstas nebuvo. 2 500 000 Lt poreikio pagrindimui prie Komisijos protokolo pridėtas minėtas Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno raštas "Dėl Baltijos žvejų uosto Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros

objektų statybos” (Komisijos protokole įvardintas, kaip infrastruktūros objektų statybos sąmata), kuriame nurodyta objektų ir jų įrengimų vertės 2 500 000 Lt sumai, nepagrįstos ekonominiais skaičiavimais. Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimui 1 000 000 Lt. poreikis nepagrįstas jokiais dokumentais.

Žemės ūkio ministerijos kolegija **2000-10-02** (protokolas Nr.14), neįvertino, kad Komisijos nutarimas priimtas pažeidžiant Tvarkos nustatytus reikalavimus ir, kad skiriamų lėšų poreikis nepagrįstas teisės aktų nustatyta tvarka, pritarė Komisijos priimtam sprendimui dėl **3 574 000 Lt** (Komisijos nutarime **3 500 000 Lt.**) paramos skyrimo Baltijos jūros ir Kuršių marių žvejų uostų infrastruktūrai plėtoti.

Pažymėtina, kad pagal Tvarkos 8.2.p. Komisija įpareigota siūlyti sprendimus dėl lėšų skyrimo ir pateiktų projektų finansavimo, tačiau Komisija nutarė skirti, o ne siūlyti skirti Konfederacijai 3 500 000 Lt paramos lėšų, nurodydama, kad lėšos bus pervestos Ministerijos kolegijai pritarus. Pagal Ministerijos nuostatus ir pagal Ministerijos kolegijos darbo reglamentą kolegija yra patariamasis organas, o jos sprendimai įgyvendinami ministro įsakymais. Audito metu ministro įsakymo dėl minėto kolegijos priimto sprendimo nepateikta.

Ministerijos kolegija Komisijos priimtą nutarimą dėl 3 574 000 Lt Tikslinės paramos skyrimo Konfederacijai svarstė, kai jau buvo pasirašytos tikslinės paramos skyrimo Konfederacijai sutartys (Kolegijos nutarimas priimtas 2000-10-02; sutartys pasirašytos 2000-09-27).

Pastebėjimai

Pagal Susisiekimo ministerijos ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos Valstybės kontrolei pateiktą informaciją, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija yra mažųjų žvejybos laivų prieplaukų infrastruktūros įrengimų darbų užsakovė. Krantinių statybos sutartinė kaina 22 677 000 Lt. Be to, vykdomi šių prieplaukų inžinerinių tinklų įrengimo darbai (sutartinė kaina 1021 tūkst. Lt). Jų nuomone Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvai lėšų skyrimas šiam investiciniam projektui būtų tikslingas. Susisiekimo ministerija buvo gavusi Žuvininkystės departamento direktoriaus V.Vaitiekūno 1999-04-23 raštą, kuriame informuojama, kad Žemės ūkio ministerija numato finansiškai dalyvauti statant Baltijos jūros žvejybos laivų prieplauką Smiltelės upės žiotyse, tačiau Susisiekimo ministerijai nebuvo pateikta jokios su paramos lėšomis susijusios informacijos.

Komisija nesvarstė žemės ūkio ministro E.Makelio 2000-03-01 įsakymu Nr.63 patvirtintos ir 2000-09-15 įsakymu Nr.267 pakeistos Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 2000 m.sąmatos 5 p.) - svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo (žvejų uostų ir jų aptarnavimo infrastruktūros, gilinimo darbų) taip pat priemonių, kuriomis siekiama tobulinti valstybinių institucijų veiklą ir gerinti jų darbą finansavimui

numatytų 3500 tūkst. Lt. skyrimo tikslingumo Klaipėdos valstybinio jūrų uoste statomos žvejybos laivų prielaukos investicinio projekto finansavimui. Nebuvo svarstomi ir kiti alternatyvūs šių lėšų panaudojimo variantai.

IŠVADOS

Komisijos 2000-09-15 nutarimas skirti Konfederacijai 3 500 000 Lt iš valstybės vardu gautos finansinės paramos, kuriam buvo pritarta Ministerijos Kolegijos 2000-10-02 nutarimu, neteisėtas bei nepagrįstas ir priimtas:

- pažeidžiant Tvarkos 4.5. ir 6 p. reikalavimus,
- neturint ekonominio skiriamų lėšų poreikio pagrindimo,
- neišanalizavus ir neįvertinus Konfederacijos pateiktų dokumentų, pagal kuriuos matyti, kad:

- 1) Konfederacija įregistruota pažeidžiant Asociacijų įstatymo 5 str. 1 d.,
- 2) Konfederacija, kaip juridinis asmuo veikia tik keturis mėn., ir nepateikė jokių dokumentų, patvirtinančių, kad turi realią galimybę panaudoti paramos lėšas pagal tikslinę paskirtį,
- 3) Konfederacijai skiriamos paramos suma viršija visą turimo Konfederacijos turto vertę.

Už neteisėtų ir nepagrįstų sprendimų priėmimą atsakingi: Komisijos pirmininkas A.Tamošiūnas. Komisijos nariai: V.Vaitiekūnas, Z.Gavinavičius, A.Adomaitis, H.Bankauskas, V.Kurgonas, R.Šližytė. Ministro E.Makelio 1999-08-06 įsakymu Nr. 332 “Dėl Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo” už įsakymo vykdymo kontrolę paskirtas atsakingu buvęs viceministras A.Grušauskas.

Ministerijos kolegijos pirmininkas ministras E.Makelis ir Kolegijos nariai: A.Devenis, V.Katkevičius, K.Lukauskas, A.Maziliauskas, D.Miniataitė, S.Polikaitis, D.Stanikūnas, A.Tamošiūnas.

Pastaba: Pagal Valstybės tarnybos įstatymo 30 str. tarnybinių nuobaudų už tarnybinius nusižengimus skyrimui suėję senaties terminai.

2.1. Tikslinės paramos sutartys

Ministerijos sekretorius A.Tamošiūnas, neįvertinęs aukščiau nurodytų aplinkybių, Ministerijos vardu su Konfederacija, atstovaujama pirmininko A.Aušros, 2000-09-27 pasirašė Tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.201, pagal kurią Konfederacijai iš Europos Bendrijos

finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimui skirta 1000 tūkst. Lt. ir sutartį Nr.202, pagal kurią Konfederacijai iš Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei žvejų uosto Klaipėdoje Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybai ir įrengimų įsigijimui skirta 2 500 000 Lt.

Įvertinus Tikslinės paramos sutarčių sąlygas, nustatyta:

1) Sutarčių kainos nepagrįstos teisės aktų nustatyta tvarka, neapibrėžtos išlaidų sąmatos, techninės užduotys, sutarčių vykdymo grafikai;

2) Sutartyse nenumatytos priemonės, užtikrinančios, kad už finansinės paramos lėšas pastatyti objektai ir įsigyti įrengimai būtų prieinami naudojimui visiems Baltijos jūroje žvejojantiems žvejams;

3) Sutarčių 2.1.1. p. numatyti Ministerijos įsipareigojimai visas lėšas pervesti Konfederacijai per 5 darbo dienas nuo sutarties pasirašymo dienos, neatsižvelgiant į tai, kada bus atliekami darbai, kurių finansavimui skiriamos lėšos, vertintinas, kaip neefektyvus paramos lėšų naudojimas.

4) Sutarties Nr.202 2.2.1. p. nurodyta, kad paramos lėšas Konfederacija panaudos žvejų uosto Klaipėdoje Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybai ir įrengimų įsigijimui. Tačiau nenurodyta konkrečiai, kur tie objektai turi būti pastatyti ir kam nuosavybės teise priklausys paramos lėšomis pastatyti infrastruktūros objektai. Pagal Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymo 5 str. uosto, kuriame yra ir Baltijos žvejų uostas, žemė, akvatorija, hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai yra valstybės nuosavybė, kuriuos valdo, naudoja bei disponuoja juo patikėjimo teisėmis VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. Uosto direkcija turi teisę išnuomoti uosto žemę uosto teritorijoje veikiantiems ūkio subjektams. Konfederacija uosto teritorijoje sklypo nuomos ar kitais pagrindais neturi, tačiau, neįvertinus šių aplinkybių, lėšos paskirtos Konfederacijai.

5) Sutartyje Nr.201: konkrečiai neįvardintas sutarties objektas, t.y. nenurodyta, kokios infrastruktūros gerinimo priemonės šia sutartimi finansuojamos ir kam priklausys paramos lėšomis sukurti objektai ir įranga. Sutarties 3.2.p. nenurodyta, nuo kokios sumos mokama 5 procentų dydžio bauda, neįvykdžius sutartinių reikalavimų.

IŠVADOS

• Pažeidžiant Statybos ir urbanistikos ministro 1998-01-19 įsakymo Nr.7 1 p., sutartimis skiriamų lėšų poreikis infrastruktūros objektų statybai nepagrįstas skaičiuojamąja statybos kaina, kuri būtina nustatant lėšų poreikį ir kontroliuojant jų naudojimą.

• Sutartyse nenurodyti konkretūs objektai ir priemonės, kurių finansavimui skiriamos lėšos. Taip pat nenurodyta jų pastatymo vieta.

• **Neišspręstas už finansines paramos lėšas sukurtų objektų ir įsigytos įrangos nuosavybės ir naudojimosi jais klausimas.**

Už sutarčių sudarymą atskingas sutartį pasirašęs ministerijos sekretorius A.Tamošiūnas.

Pastaba: Pagal Valstybės tarnybos įstatymo 30 str. tarnybinių nuobaudų už tarnybinius nusižengimus skyrimui suėję senaties terminai.

2.3. Konfederacijai skirtų paramos lėšų naudojimo kontrolės vertinimas

Kaip jau buvo minėta, sutartimis Konfederacijai skiriamų lėšų poreikis infrastruktūros objektų statybai nebuvo pagrįstas skaičiuojamąja statybos kaina, kuri būtina nustatant lėšų poreikį ir kontroliuojant jų naudojimą, sutartyse konkrečiai nenurodyta, kokie objektai turi būti pastatyti ir kokia įranga įsigyta. Visa tai apsunkina sutarčių vykdymo kontrolę.

Pagal žemės ūkio ministro 1999-10-11 įsakymo Nr.385 “Dėl ministerijos sutarčių (išskyrus tarptautines ir slaptas) sudarymo bei jų vykdymo kontrolės” 1.6.p. už minėtų sutarčių vykdymo kontrolę atsakingas Žuvininkystės departamento direktorius V.Vaitiekūnas nevykdė minėto įsakymo 1.8.p. reikalavimų, t.y. raštu neinformavo Teisės departamento Teisės ir kadru skyriaus viršininko, kad laiku nevykdomi minėtų sutarčių įsipareigojimai. Sutarčių įvykdymo terminas baigėsi 2001-12-31. Sutartys iki šiol pilnai neįvykdytos, įsipareigojimų įvykdymo terminas nepratestas. Pagal sutarčių 3.3.p. Konfederacija atleidžiama nuo atsakomybės už įsipareigojimų pagal sutartį nevykdymo dėl force majeure aplinkybių. Konfederacija nepateikė dokumentų įrodančių nenugalimos jėgos aplinkybių, dėl kurių negalėtų laiku įvykdyti įsipareigojimus, egzistavimą, tačiau Ministerija Sutartyse numatytos 5 procentų dydžio baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą iš Konfederacijos neišieškojo.

Audito metu nustatyta, kad minėtų sutarčių vykdymo kontrolė apsiribojo informacijos gavimu.

Pagal sutarčių 2.2.4. p. Ministerijos reikalavimu Konfederacija privalo pateikti visus dokumentus, susijusius su sutartinių įsipareigojimų vykdymu. Audito metu nustatyta, kad minėtus dokumentus Ministerijos prašymu Konfederacija nuo sutarties pasirašymo dienos teikė du kartus – 2000-11-30 ir 2002-08-23. Informacija buvo pateikta Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui. Dokumentų įrodančių, kad Ministerijoje buvo analizuojama ir vertinama gauta informacija, kokios išvados padarytos ir kokių priemonių imtasi, nepateikta. Pvz. Konfederacija pateikė Ministerijai Parex banko 2002-10-10 pažymą apie sąskaitos likutį, kurioje nurodyta, kad Konfederacija par 2001 – 2002 metus gavo 140952,66 Lt palūkanų už paramos lėšų laikymą banko indėlių sąskaitose. Ministerija nesvarstė, kaip galėtų ir turėtų būti panaudotos šios lėšos.

Pagal Tvarkos 8.3. p. Komisija privalo analizuoti ir kontroliuoti, kaip naudojamos paramos lėšos. Dokumentų, patvirtinančių minėtomis sutartimis suteiktos tikslinės paramos naudojimo kontrolės vykdymą, audito metu nepateikta.

Pastebėjimai

Konfederacijos 2002-08-23 ataskaitoje Nr.51 Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui nurodyta, kad "Remiantis kontraktu Nr.C-996-2, Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvis perdirbėjų konfederacija Danijos firmai "Kolemadse a/s" už atliktus ledo fabriko su ledo saugykla statybos darbus ir gautus įrengimus pervedė 2036546 Lt". Audito, atlikto Konfederacijoje metu, nustatyta, kad iki 2002-11-25 viso Konfederacija firmai "Kolemadsen a/s" buvo sumokėjusi 2'129'536,99 Lt. Iš „Kolemadsen a/s“ gautų įrengimų vertė yra 486'690, 61 Lt. Sumokėta suma nepadengta gautų įrengimų ir atliktų darbų verte yra 1'638'780,73 Lt.

Audito metu žemės ūkio ministras J.Kraujelis 2003-01-23 raštu Nr.2D- (1.9)-278 pasiūlė Konfederacijai atvykti į ministeriją aptarti sutarčių galiojimo terminų pratęsimo ir kai kurių nuostatų patikslinimo.

IŠVADOS

- **Sutarčių vykdymo kontrolė apsiribojo informacijos gavimu.**
- **Konfederacijos 2002-08-23 ataskaitoje Nr.51 Žuvininkystės departamento direktoriui V.Vaitiekūnui nurodyti neteisingi duomenys apie faktinį paramos lėšų panaudojimą.**
- **Sutarčių įvykdymo terminas baigėsi 2001-12-31. Sutartys iki šiol pilnai neįvykdytos, įsipareigojimų įvykdymo terminas nepratęstas.**
- **Sutartyse numatytos 5 procentų dydžio baudos (tai sudarytų 165 000 Lt) už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą iš Konfederacijos neišieškotos.**

Už sutarčių vykdymo kontrolę atsakingas Žuvininkystės departamento direktorius V.Vaitiekūnas.

3. KONFEDERACIJAI SKIRTŲ TIKSLINĖS PARAMOS LĖŠŲ FAKTINIO PANAUDOJIMO VERTINIMAS

Valstybės kontrolės pareigūnai, atlikę Konfederacijoje iš Europos Bendrijos skirtos paramos Lietuvos žuvininkystei panaudotų lėšų vertinimo auditą, nustatė:

Konfederacija 2000-05-10 įregistruota Klaipėdos miesto savivaldybėje pažeidžiant Asociacijų įstatymo 5 str. 1 dalies nuostatą (Konfederaciją sudarė tik du nariai, o įstatymo reikalavimas – mažiausiai 3). Konfederacijos turtas 2000-12-31 buvo 2'818'169 Lt.

Viso pagal sutartis Nr.201 ir Nr.202 Konfederacijai buvo numatyta pervesti 3'500'000 Lt. Ministerija pervedė 3'300'000 Lt. Nepervestos lėšos - 200'000 Lt.

Pagal aukščiau minėtas sutartis gautas lėšas Konfederacija pervedė į indėlio sąskaitas, sudarydama terminuotas indėlių sutartis, tikslu gauti papildomų lėšų. Konfederacija nuo 2000-11-10 iki 2002-10-31 gavo 162'517,34 Lt palūkanų už indėlius.

3.1. Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.201 vykdymas

Pasibaigus Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.201 vykdymo laikui, t.y. iki 2001-12-31, Konfederacija faktiškai buvo panaudojusi 170'809,66 Lt. Tai sudaro 21,35% gautos sumos iš Ministerijos pagal tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.201 arba 17,08% sutartimi Nr.201 numatytos sumos.

Iki 2002-11-01 Konfederacija panaudojo 194'140,94 Lt sumą. Tai sudaro 24,27% gautos sumos iš Ministerijos pagal tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.201 arba 19,41% sutartimi Nr.201 numatytos sumos.

Konfederacija už pagal šią sutartį gautas lėšas įsigytą ledo generatorių su ledo saugojimo bunkeriais ir 20 pėdų konteinerį-šaldytuvą išnuomavo UAB "Skliutas" (ledo generatoriaus su ledo saugojimo bunkeriais nuomos mokestis 1600 Lt per mėnesį; 20 pėdų konteinerio-šaldytuvo nuomos mokestis 220 Lt per mėnesį).

Pažymėtina, kad 2002-02-08 įsteigtos UAB "Skliutas" vienintelis steigėjas ir akcininkas yra Konfederacija.

Kadangi sutartyje Nr.201 nenurodyta, kur ir kokie bus įrengti ar pastatyti infrastruktūros objektai, negalima įvertinti, ar būtent šie objektai yra numatyti pagal infrastruktūros plėtrą ir ar jie yra pagal infrastruktūros plėtrą numatytose vietose.

3.2. Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.202 vykdymas

Pasibaigus tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.202 vykdymo laikui, t.y. iki 2001-12-31, Konfederacija faktiškai buvo panaudojusi 1'687'465,40 Lt. Tai sudaro 67,50% gautos sumos iš Ministerijos pagal tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.202 arba 67,50% sutartimi Nr.202 numatytos sumos.

Iki 2002-11-25 Konfederacija panaudojo 2'221'987,05 Lt. Tai sudaro 88.89% gautos sumos iš Ministerijos pagal tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.202 arba 88.89% sutartimi Nr.202 numatytos sumos.

Konfederacija už pagal šią sutartį gautas lėšas įsigijo:

1. Nebaigtą statyti ledo fabriką su ledo saugykla (adresu Nemuno 40b Klaipėdos m., žemės sklypo kadastrinis Nr.2101/0010:1. Žemės sklypo savininkas – VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, žemės nuomininkas – AB “Senoji Baltija”). Ši nebaigta statyba 2002-05-02 Žemės ir kito nekilnojamo turto kadastro ir registro valstybės įmonės Klaipėdos filiale registruota kaip nebaigtas statyti pastatas - gamybos cechasis (baigtumas 15%) Konfederacijos vardu, kaip jos nuosavybė (registro Nr.50/116093).

2. 100 vnt. 610 l talpos temokonteinerių, kurie Konfederacijos buhalterinėje apskaitoje apskaityti, kaip trumpalaikis turtas ir 2002-04-04 perduoti panaudai UAB “Skliutas”.

3. Įrengimus: dėžių plovimo, žuvies rūšiavimo, vaakuminę žuvies išsiurbimo triumų mašinas. Audito metu įrengimai buvo nesumontuoti ir neįvesti į eksploataciją.

Tikslinės paramos skyrimo sutartyje Nr.202 tarp Ministerijos ir Konfederacijos numatyta, kad Konfederacija perkant prekes, paslaugas ar darbus už pagal šią sutartį gautas lėšas vadovausis Viešųjų pirkimų įstatymu ir kitais viešąjį pirkimą reglamentuojančiais poįstatyminiais teisės aktais.

Audito metu buvo nustatyta, kad Konfederacija, organizuodama ir vykdydama pirkimus nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 7 str. 8 d.;19 str. 2p., 6 p., 7 p., 8p. 21 str. 2d.; 34 str.5d. ir 6 d. reikalavimų.

Konfederacija, 2001-04-29 sudarydama kontraktą Nr.C-996-2 su Danijos firma „Kolemadsen a/s“ dėl 20 tonų ledo fabriko ir 100 tonų ledo sandėliavimo įrangos (įskaitant ledo fabriko pastato statybos darbus), vienos vakuuminės siurblių sistemos žuvies išsiurbimui iš laivų triumų, vieno žuvies rūšiavimo įrenginio, skirto žuvies rūšiavimui, vienos dėžių plovimo mašinos bei 100 vienetų termokonteinerių pirkimui, pažeidė tuo metu galiojusį 1997-12-05 Statybos ir urbanistikos ministro įsakymu Nr.266 patvirtintų „Statybos rangos sutarties nuostatų“ 5 d. (neturėjo sklypo bei leidimo vykdyti statybos darbus) ir tuo metu galiojusio 1997-09-08 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr.956 “Dėl statybos rangos sutarčių sudarymo ir vykdymo“ 1.3 p. (kontrakte nebuvo nurodyta ledo fabriko pastato statybos darbų, kuriuos reikia atlikti, kaina, kokybė, sudėtis bei apimtis).

Iki 2002-11-25 Konfederacija firmai “Kolemadsen a/s” buvo sumokėjusi 2‘129‘536,99 Lt. Iš „Kolemadsen a/s“ gautų įrengimų vertė yra 486‘690, 61 Lt. Sumokėta suma nepadengta gautų įrengimų ir atliktų darbų verte yra 1‘638‘780,73 Lt.

Sumontuotos ledo gaminimo mašinos markė - MAV 80GSM neatitinka kontrakto C-996-2 specifikacijoje Nr.1 nurodytos ledo gaminimo mašinos markės - Buss SF 10000, tuo būdu iškyla rizika dėl sumontuotų dviejų ledo mašinų techninių rodiklių atitikimo kontrakto C-996-2 10 dalies sąlygoms.

IŠVADOS

- Pasibaigus Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.201 vykdymo laikui, t.y. iki 2001-12-31, Konfederacija faktiškai buvo panaudojusi 170'809,66 Lt. Tai sudaro 21,35% gautos sumos iš Ministerijos pagal Tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.201 arba 17,08% sutartimi Nr.201 numatytos sumos.

- Pasibaigus Tikslinės paramos skyrimo sutarties Nr.202 vykdymo laikui, t.y. iki 2001-12-31, Konfederacija faktiškai buvo panaudojusi 1'687'465,40 Lt. Tai sudaro 67,50% gautos sumos iš Ministerijos pagal Tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.202 arba 67,50% sutartimi Nr.202 numatytos sumos.

- Faktiškai Tikslinės paramos lėšas Konfederacija panaudojo gamybos cecho – ledo fabriko statybai ir įsigijo įrengimus, kuriuos išnuomojo arba perdavė panaudai pačios įsteigtai uždarai akcinei bendrovei “Skliutas”.

- Dalį įrengimų, įsigytų už paramos lėšas, Konfederacija išnuomavo ir už jų nuomą iki 2002-10-31 gavo 13'240,00 Lt. nuompinigių.

- Už Tikslinės paramos lėšų laikymą indėlių sąskaitose Konfederacija nuo 2000-11-10 iki 2002-10-31 gavo 162'517,34 Lt palūkanų už indėlius.

- Konfederacijai skirtos Tikslinės paramos suma viršija visą turimo Konfederacijos turto vertę.

4. LĖŠŲ SKYRIMO IR PANAUDOJIMO PALYGINIMAS

Tikslinė parama Konfederacijai buvo skirta vadovaujantis Tvarkos 4.5.p., pagal kuri lėšos gali būti skiriamos svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo darbų finansavimui, kurie vadovaujantis Tvarkos 6p. finansuojami pagal patvirtintas valstybines programas arba projektus.

Pagal Tikslinės paramos skyrimo sutartį Nr.202 2500 tūkst Lt skirta Konfederacijai uosto Klaipėdoje Smiltelės upės žiotyse infrastruktūros objektų statybai ir įrengimų įsigijimui. Sutartyje nurodyti objektai ir įranga - ledo gamykla, žuvų išsiurbimo sistema, rūšiavimo įranga, taros plovimo sistema ir termokonteineriai -įvardinti, kaip žvejų uosto infrastruktūros objektai, nors pagal Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymą, uosto, kuriame yra ir Baltijos žvejų uostas, infrastruktūros objektams jie nepriskiriami. Taip pat šių objektų nėra Vyriausybės 1997-11-06 nutarimu Nr.1227 patvirtintame Valstybinės reikšmės statinių sąraše.

Pagal Tikslines paramos skyrimo sutartį Nr.201 100 tūkst. Lt. Konfederacijai skirta Kuršių marių žvejybos infrastruktūros gerinimui. Kadangi sutartyje Nr.201 nenurodyta, kur ir kokie bus įrengti ar pastatyti infrastruktūros objektai, negalima vertinti, ar jie priskirtini prie valstybinės reikšmės objektų.

Audito metu taip pat nebuvo pateikta patvirtintos valstybinės programos ar projekto, kuriame būtų numatyta minėtų objektų statyba ir priemonių įsigijimas.

Pagal Tikslinės paramos sutartis pervesta Konfederacijai 3300 tūkst. Lt.

Faktiškai Konfederacija 2416128 Lt gautų lėšų panaudojo gamybos cecho – ledo fabriko statybai ir įrengimų, kurie nuosavybės teise priklauso Konfederacijai, įsigijimui. Tai atitinka tikslus, nurodytus Tvarkos 4.1.1. p. “žuvų perdirbimo ir akvakultūros įmonių statybai, modernizavimui bei naujų įrengimų įsigijimui” ir, vadovaujantis Tvarkos 5 ir 7 p., parama šiems tikslams turėjo būti skiriama įmonėms parengus investicinius projektus konkurso tvarka ir ne daugiau kaip 300 tūkst. Lt. vienam projektui.

883872 Lt. gautų paramos lėšų iki 2002-11-25 Konfederacija panaudojusi nebuvo.

Pastebėjimai

Kitoms žuvininkystės sektoriaus įmonėms minėtiems tikslams įgyvendinti paramos lėšos buvo skiriamos vadovaujantis Tvarkos 5 ir 7 p. konkurso tvarka. Pvz. Konkurso tvarka 2000 m. AB “Žuvis” 300 tūkst. Lt paramos lėšų buvo skirta žuvų perdirbimo cecho šaldytuvo statybos ir įrangos išlaidų daliniam kompensavimui. UAB “Neringos žuvis” – 300 tūkst. Lt žuvų perdirbimo cecho rekonstrukcijos investicinių išlaidų daliniam kompensavimui.

IŠVADOS

- **Žuvininkystės įmonių atžvilgiu nesilaikyta lygių galimybių principo skirstant Europos Bendrijos finansinės paramos lėšas Lietuvos žuvininkystei remti. Konfederacijai paramos lėšos skirtos išskirtinėmis sąlygomis.**
- **Faktiškai Konfederacijai paramos lėšos skirtos ir panaudotos gamybos cecho – ledo fabriko statybai ir įrengimų, kurie nuosavybės teise priklauso Konfederacijai, įsigijimui. Tai atitinka tikslus, nurodytus Tvarkos 4.1.1. p. “žuvų perdirbimo ir akvakultūros įmonių statybai, modernizavimui bei naujų įrengimų įsigijimui” ir, vadovaujantis Tvarkos 5 ir 7 p., parama šiems tikslams turėjo būti skiriama įmonėms parengus investicinius projektus konkurso tvarka ir ne daugiau kaip 300 tūkst. Lt vienam projektui.**
- **Valstybės kontrolės nuomone, valstybės vardu gautos paramos lėšomis, kurios pagal žemės ūkio ministro E.Makelio 2000-03-01 įsakymu Nr.63 patvirtintą Europos**

Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei naudojimo 2000 m. sąmatos 5 p. buvo skirtos svarbių valstybinės reikšmės objektų projektavimo, statybos ir modernizavimo finansavimui, pastatyti objektai nuosavybės teise turėtų priklausyti valstybei, o žuvininkystės įmonės jais naudotųsi panaudos ar nuomos pagrindais.

Audito metu Žuvininkystės departamento direktorius V.Vaitiekūnas 2002-02-23 raštu Nr.218-(1.9)-88 kreipėsi į VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos direktorių S.Dobilinską, prašydamas išnagrinėti galimybę perimti bei eksploatuoti pastatytą ledo gamyklą su ledo saugykla, kuri šiuo metu nuosavybės teise priklauso Konfederacijai.

REKOMENDACIJOS

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1.1. Siūlome įvertinti ataskaitoje nurodytus Žemės ūkio ministerijos veiklos trūkumus, administruojant finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal 1996-12-20 sutartį “Dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos“, lėšas.

1.2. Siekiant užtikrinti finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei, gaunamos pagal 1996-12-20 sutartį “Dėl žvejybos santykių tarp Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos“ lėšų racionalų panaudojimą, efektyvų šių lėšų valdymą bei kontrolę ir sudaryti prielaidas teisingos ataskaitos apie valstybės turta, kuri vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu teikiama Seimui, parengimui, siūlome:

- patvirtinti minėtos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei lėšų valdymo, naudojimo bei kontrolės tvarką;**
- spręsti, ar, pasirašant sekančius kasmetinius Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijos konsultacijų žvejybos srityje pasiektų susitarimų protokolus, tikslinga nukreipti minėtos finansinės paramos Lietuvai lėšas tiesiogiai į Žuvininkystės departamento prie Žemės ūkio ministerijos sąskaitą, nepatenkant joms į valstybės biudžeto sąskaitą.**

2. Žemės ūkio ministerijai

2.1. Parengti Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti lėšų naudojimo programą, apibrėžiant programos tikslus, uždavinius ir priemones bei pasirenkant tinkamus vertinimo kriterijus.

2.2. Parengti ir teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei teisės aktų, reglamentuojančių Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti lėšų naudojimo tvarką, projektus.

2.3. Reglamentuoti konkursų tikslinei finansinei paramai gauti organizavimo bei vykdymo tvarką;

2.4. sukurti vidaus kontrolės sistemą, kuri užtikrintų priimamų sprendimų dėl Europos Bendrijos finansinės paramos Lietuvos žuvininkystei remti lėšų skyrimo žuvininkystės sektoriaus įmonėms teisėtumą bei patikimumą ir efektyvią lėšų naudojimo kontrolę.

2.5. Imtis priemonių, kad įstatymų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus sutarčių trūkumus, būtų užpildytos 2000-09-27 tikslinių paramos skyrimo sutarčių Nr.201 ir Nr.202 spragos.

2.6. Spręsti 2000-09-27 tikslinės paramos skyrimo sutarčių Nr.201 ir Nr.202 nutraukimo ar pratęsimo tikslingumą, baudų, numatytų šiose sutartyse, išieškojimo ir palūkanų, kurias Vakarų Lietuvos žvejų ir žuvies perdirbėjų konfederacija gavo už tikslinės paramos lėšų laikymą indėlių sąskaitose, panaudojimo klausimus.

Veiklos audito valdymo departamento direktorius

Kęstutis Širvaitis

Veiklos audito valdymo departamento direktoriaus pavaduotoja

Sigita Gorovniova